

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

31 ינואר 2023

תפ"ח 15217-03-19 מדינת ישראל נ' זוית (עציר) (עציר)

לפני
כב' השופט ר. בן-יוסף – אב"ד
כב' השופט א. הימן
כב' השופטת ש. זמיר

המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד צחי הבדלי

נגד

הנאשם
אוראל זוית (עציר) – הובא באמצעות שב"ס
ע"י ב"כ עוה"ד משה אלון ודיאנה שומסקי

גזר דין

1. הנאשם יליד 1996 הורשע לאחר שמיעת ראיות בביצוען של עבירות הריגה על פי סעיף 198 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין" או "החוק"), חבלה בכוונה מחמירה על פי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, החזקת נשק ונשיאתו על פי סעיפים 144(א) ו-144(ב) לחוק, שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק והחזקת סכין על פי סעיף 186(א) לחוק העונשין. נזכיר שכתב האישום ייחס לנאשם מלכתחילה עבירות של רצח לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין; ניסיון רצח על פי סעיף 305(1) לחוק; מהן זוכה, ותחתן הורשע בעבירות ההריגה והחבלה בכוונה מחמירה. עוד יש לציין שהעבירות בוצעו ביום 14.02.19 טרם כניסתו לתוקף של תיקון 137 לחוק העונשין. פרטי המעשים פורטו בהכרעת הדין שניתנה ביום 04.12.22. בקצירת האומר ייאמר במעמד הנוכחי, שעל רקע סכסוך בנוגע לחניית רכב בסמוך לעסקו של הנאשם, שהתרחש כ-25 דקות קודם לכן, בין הנאשם ואביו לבין סימון עזרא, הנאשם, באמצעות אקדח גנוב אותו החזיק ונשא ללא רשות כדין, הרג את המנוח יורי פודובני ז"ל בכך שירה למרכז גופו ירייה אחת באמצעות האקדח. מיד לאחר מכן הנאשם בעט והכה במנוח בעודו מוטל על הקרקע וכעבור שניות ירה לעבר מרכז גופו של סימון עזרא ירייה שהחטיאה. בתחילת האירוע ירה הנאשם ירייה אחת נוספת באוויר, ובמהלך האירוע שלף גם סכין ממכנסיו ונופף בה ובתומו של האירוע ברח הנאשם מהמקום, הטמין את האקדח באדמה והשליך את הקפוצ'ון שלבש בפח אשפה. עוד נציין כי סימון עזרא שהוכה על ידי הנאשם ואביו בתחילת הפרשה, חזר כעבור כ-25 דקות לזירת האירוע עם תגבורת של שלושה אנשים נוספים, בהם המנוח, ויזם במקום אינטראקציה עם בני משפחת הנאשם, שהתפתחה לתגרה.

2. לאחר הרשעתו בדין בתיק דנן, בישיבת הטיעונים לעונש, צירף הנאשם, בהסכמת התביעה, כתב אישום מתוקן של בית המשפט השלום ברמלה (ת"פ 20-04-20557) בו הורשע על פי הודאתו בעובדותיו, בעבירה על פי סעיף 382.א(א) לחוק העונשין – תקיפת עובד ציבור,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

31 ינואר 2023

תפ"ח 15217-03-19 מדינת ישראל נ' זוית (עציר)

- בנסיבות בהן תקף שני סוהרים בכלא ניצן ברמלה ביום 12.11.19 שם שהה במסגרת מעצרו בתיקו. בתקיפה נגרמו לשניים חבלות בסמוך לעיניהם.
3. כראיה לעונש הגישה התביעה את גיליון הרשעותיו של הנאשם אשר מחזיק הרשעה קודמת בעבירות אלימות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו (סעיף 275 לחוק העונשין); תגרה (סעיף 191 לחוק); ושימוש בכוח או באיומים, כדי למנוע מעצר (סעיף 47(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח משולב] תשכ"ט-1969).
4. ההגנה העידה לאופיו הטוב של הנאשם את הגב' ריקה שקד, ארוסתו, שגמרה את ההלל על תכונותיו הטובות: רגיש, אדיב, אוהב לעזור ולזולת ותמיד נותן מעצמו, איש עבודה ואיש משפחה. כן עמדה הגב' שקד על קשייו של הנאשם הנובעים מייסורי המצפון, רגשי החרטה והכעס העצמי בשל כך שנטל חיי אדם. עוד ביקשה ליתן לנאשם הזדמנות שנייה והוסיפה וביקשה את רחמי בית המשפט בגזירת עונשו.
5. בטיעוני התביעה לעונש עמדה היא על נסיבות העבירה כפי שנקבעו בהכרעת הדין ועל הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהמעשים, בראשם ערך קדושת החיים. הנאשם, כך התביעה, בהתנהלותו עוד מתחילת האירועים, סכסוך החנייה, עובר להתנהלותו בקטטה ולבסוף בבריחתו מהזירה לאחר שהרג את המנוח תוך שהוא ממשיך לבצע עבירות, פגע פגיעה קשה בערכים המוגנים, הראה התנהגות אלימה חסרת גבולות וחריפה. לעמדת המדינה יש לקבוע לצורך סעיף 40. יג לחוק העונשין שלושה מתחמי ענישה: האחד לעבירות הנשק, השני לעבירת ההריגה וליתר העבירות שהתרחשו באותו מעמד והשלישי לאירוע נשוא התיק המצורף. לשיטתה של המדינה בהינתן הנסיבות והפסיקה הנוהגת יש לקבוע, לאירוע העיקרי, מתחם ענישה אשר נע בין 19 ל-24 שנות מאסר, לעבירות הנשק מתחם הנע בין 30-54 חודשי מאסר ולאירועי התיק המצורף מתחם הנע בין 15-24 חודשים. התביעה עתרה להטיל על הנאשם עונש כולל שלא יפחת מ-22 שנות מאסר, מאסר מותנה ופיצויים למשפחת המנוח, לסימון עזרא ולסוהרים בתיק שצורף.
6. הסנגור בטיעוניו לעונש הדגיש את העובדה שסימון עזרא חזר לזירת האירוע, כדי "לסגור חשבונות" ולא למטרות השכנת שלום ופשרה. הוא בא לקראת עימות אלים, והוא זה שנקט ראשון בפעולות אלימות בחלקו השני של האירוע עת שב לזירה בליווי תגבורת. לעמדת ההגנה יש לקבוע, כי לבד מתיק הצירוף, עסקינן באירוע אחד. לנסיבות המקרה, עמד הסנגור על כך שהנאשם חש בסכנה מתקרבת עת המנוח התקרב באופן מאיים אל אביו ואחיו. ההגנה סבורה שהמתחמים שהציגה התביעה מופלגים בחומרתם ואינם הולמים את נסיבות האירועים במקרה דנן, ותוך הפניה לפסיקה שעניינה לשיטתה, בנסיבות דומות, עתרה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

31 ינואר 2023

תפ"ח 15217-03-19 מדינת ישראל נ' זוית (עציר)

לקביעת מתחם ענישה לאירוע העיקרי של 6-10 שנות מאסר. בתוך המתחם ביקשה ההגנה שלא לזקוף לחובת הנאשם את ניהול המשפט בהינתן תוצאתו וזיכויו החלקי של הנאשם, בנוסף הצביעה על הנזק שייגרם לנאשם ומשפחתו כתוצאה מהטלת עונש מאסר ממושך, והצביעה על הבעת החרטה של הנאשם על מעשיו.

7. הנאשם בדבריו האחרונים ביקש את סליחת משפחת המנוח, הביע את צערו העמוק על המקרה ותוצאותיו ואמר "אם אפשר היה להחזיר את הגלגל לאחור אני הייתי מעדיף ללכת מאשר הוא ילך" (עמ' 165 לפרוט' ש' 17-18).

8. דיון והכרעה כללי:

א. עקרון ההלימה הוא העיקרון המנחה בענישה ומשמעותו קיום יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה בנסיבותיהם ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש הנגזר עליו. קביעת מתחם העונש ההולם את מעשה העבירה תעשה לאורך של שלוש אמות מידה: הערך החברתי הנפגע ומידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

ב. במקרה דנן הערכים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשם הם ערכי קדושת החיים ושלמות הגוף, לצד הזכות לחיים בשלווה וברוגע, ערכים הניצבים בדיוטה הגבוהה של ערכיה של כל חברה אנושית ופגיעה בהם על ידי קטיעתם היא בדרגת החומרה הגבוהה ביותר, ועל כן נראה שאין חולק. וכך נאמר בע"פ 3617/13 יעקב טייטל נ' מדינת ישראל (28.06.16) "קדושת חיי האדם עומדת בראש עולם הערכים החברתיים, וחובתנו לשקף את חשיבותו של ערך זה במידת העונש שייגזר על העבריין...".

עוד נאמר לאחרונה, בע"פ 6338/20 דוד חיים נ' מדינת ישראל (07.07.22):

"השמירה על קדושת החיים – לרבות קביעתה של קדושה זו בהכרת הכול – היא העומדת בראש תכליות הענישה במקום שמדובר בנטילת חיי אדם, ועל בית המשפט לשוות זאת לנגד עיניו בגזרו את הדין בעבירות רצח והריגה. לא בכדי הוצב הדיבר "לא תרצח" בראש הדיברות המבטאים את הכללים הבסיסיים של חיים בחברה מתוקנת, שאין לך מעשה נורא הימנו" (שם, עמוד 765).

חלופי הזמן והרפורמה בעבירות ההמתה לא גרעו מדברים נכוחים אלו. יתר על כן, בעוד דומה כי בעבר מקרי רצח היו נדירים, בחלוף השנים אלו נהפכו לחזון

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

31 ינואר 2023

תפ"ח 15217-03-19 מדינת ישראל נ' זוית (עציר)

נפרץ – משהאלימות גואה וויכוחים בעניינים של מה בכך מסתיימים בתוצאה טראגית של אובדן חיי אדם. הקלות הבלתי נתפסת שבה עבריינים כיום נוטלים בידם נשק כלשהו וגודעים את חייו של אחר – מקוממת ובלתי נסבלת...".

ג. אותם ערכים מוגנים הם שנפגעו על ידי הנאשם גם בעבירות הנשק, והעבירה של חבלה בכוונה מחמירה והחזקת הסכין, אם כי בדרגות חומרה פחותות כל אחת על פי חומרתה, נסיבותיה והענישה בצידה.

אשר לעבירת שיבוש מהלכי המשפט, הערכים החברתיים המוגנים הם השמירה על שלטון החוק, תקינות הליכי חקירה ומשפט והסדר הציבורי, ואף אלה במקרה שבפנינו נפגעו בדרגת חומרה רבה בהסתרת הנשק שבו נעשה שימוש והשלכת הקפוצ'ון.

ד. סעיף 40 לחוק העונשין, קובע כי אם הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק לאירוע כולו, ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע, ואם הרשיע נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק, לכל אירוע בנפרד. בסופו של דבר רשאי בית המשפט לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכלל האירועים. בנסיבות המקרה שבפנינו הנו סבורים שבהינתן שכל העבירות בתיק העיקרי מגוללות מסכת עבריינית אחת, אירוע שהתרחש במקום אחד מוגדר באותו מעמד ומועד, תוך קיום קשר ענייני וזיקה ברורה בין המעשים, בהתאם לתבחיני ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14) ודנ"פ 2999/16 מזרחי נ' מדינת ישראל (22.05.18), עסקינן באירוע עברייני אחד ויש לקבוע לו בהתאם מתחם ענישה אחד. לא כך בעניינו של התיק אותו צירף הנאשם, עניינו שונה, התרחשותו בזמן ובנסיבות שונות ובעניינו כך הסכימו אף הצדדים, כי יש לקבוע מתחם נפרד.

ה. עוד מצאנו להדגיש כי העונש המרבי בצידה של עבירת ההמתה בה הורשע הנאשם עומד על 20 שנות מאסר וכך גם עונשה של עבירת החבלה בכוונה מחמירה. על מהותם של עונשים מרביים והשפעתם על הענישה בכל מקרה ומקרה נאמר בע"פ 147/21 מדינת ישראל נ' ירין ביטון (14.02.21):

"לזאת אוסיף, כי עונשי מאסר מרביים אינם באים לקבוע אך ורק את גבולה העליון של סמכות הענישה שבידי בתי המשפט. עונשים כאמור מבטאים את רמת הענישה הראויה במקרים החמורים ביותר של ביצוע העבירה שבה עסקינן. ומהם ניתן וראוי לגזור את מתחם העונשים עבור מקרים פחות חמורים (ראו פסקה 16 לפסק דיני בע"פ 3124/18 פלוני נ' מדינת ישראל (14.08.19), והאסמכתאות שם (להלן: עניין פלוני)). מובן מאליו הוא, שגזירה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

31 ינואר 2023

תפ"ח 15217-03-19 מדינת ישראל נ' זוית (עציר)

כאמור אינה נעשית בדרך של התאמה מתמטית. מדובר אך ורק בזיקה עניינית לחומרת העבירה, כפי שנקבעה על ידי המחוקק שאת דברו אנו מקיימים. הקפדה על זיקה כאמור היא חלק מהבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, אשר נעשתה בגדרו של תיקון 113 לחוק העונשין (ראו: ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל, פ"ד סו(2) 772 (2013)).

אשר לעבירות בנשק שעבר הנאשם נפנה לע"פ 4077/22 ואח' פלוני נ' מדינת ישראל (28.07.22):

"בפסיקתו מן הזמן האחרון, בית משפט זה קבע לא אחת כי את מבצעה של עבירות נשק יש להעניש בחומרה יתרה – שכן מדובר בעבירות שהיו למכת מדינה, ושאחריהן בא השימוש הקטלני בנשק אשר מותיר אחריו פצועים ומתים כמעט מדי יום. מדיניות זו חלה ביתר שאת כאשר מדובר במכירה, ברכישה, בנשיאה או בהובלה – שלא כדין – של נשק התקפי בדמות תת-מקלעים ורובים ובשימוש לא חוקי בנשק כאמור. בטיפולנו בעבירות מסוג זה ובמבצעה, להרתעת היחיד והרבים ולהרחקת עברייני הנשק מהחברה על ידי השמתם בין כותלי הכלא לתקופות ממושכות יש מעמד בכורה (ראו: ע"פ 5813/21 ג' בארין נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (31.05.22); ע"פ 8045/17 בראנסי נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (16.08.18); ע"פ 5643/14 עיסא נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (23.06.15); ע"פ 78/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (26.07.22); ע"פ 587/22 נאעסה נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (22.05.22)). ככלל, יעדים עונשיים אלו מוחקים מניה וביה את בקשת העברייני לשיקום שמחוץ לכלא – זאת, גם כאשר מדובר בעברייני צעיר שהסתבך לראשונה בפלילים ובקשתו לשיקום כנה ואף זוכה לתמיכתו של שירות המבחן (ראו: ע"פ 78/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 והאסמכתאות שם (26.07.22)). בימים קשים אלה, השיקום שבראש מעיינו הוא שיקום המרחב הציבורי המדמם כתוצאה מעבירות נשק בלתי פוסקות והשימוש העברייני בנשק חם.

בבואו ליישם את מדיניות הענישה כאמור, בית משפט זה דואג להשית על מי שמוכר, קונה, נושא או מוביל נשק התקפי שלא כדין – קל וחומר, על מי שעושה שימוש בלתי חוקי בנשק התקפי – עונשי מאסר בין סורג ובריח לתקופות ארוכות יחסית (ראו: ע"פ 4456/21 מי' נ' אבו עבסה (23.01.22); ע"פ 579/22 מדינת ישראל נ' טחאינה (13.06.22); ע"פ 8869/21 מדינת ישראל נ' קואסמה (13.03.22)). לפי אמות המידה שמדיניות זו קבעה, מאסר בפועל לתקופה של 3 שנים בגין עבירות הקשורות לנשק התקפי נמצא ברף הנמוך של הענישה הראויה (ראו: ע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח (05.11.19); ע"פ 147/21 מדינת ישראל נ' ביטון (14.02.21)). מאסר בפועל בסביבתן של שלוש שנים הולם הובלה ונשיאה חד-פעמית של נשק (ראו: ע"פ 6021/21

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

31 ינואר 2023

תפ"ח 15217-03-19 מדינת ישראל נ' זוית (עציר)

עבוד נ' מדינת ישראל (19.12.21); ע"פ 309/22 מדינת ישראל נ' ביאדסה (10.05.22) (להלן: עניין ביאדסה)), והינו בגדר עונש מקל כאשר מדובר בעבירות נשק חמורות יותר. מדיניות זאת קיבלה באחרונה ביטוי סטטוטורי בסעיף 144(ז) לחוק העונשין אשר חוקק במסגרת תיקון מס' 140 לחוק (ראו: חוק העונשין (תיקון מס' 140 – הוראת שעה), התשפ"ב-2021, ס"ח 2938).

1. כאמור, מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה דנן, אין חולק, היא גבוהה ביותר. מדובר באירוע שהביא לתוצאות הרות אסון וקשות מאוד. מעשי הנאשם המיטו אסון על משפחת הקרבן המנוח, והביאו לשבר עמוק בכל מישורי חייהם, על כל הכרוך בכך. כך גם הירי כלפי סימון עזרא, לו היה הקליע פוגע בו, עלול היה להסתיים בתוצאות מי ישרון. וכך גם עבירות האלימות האחרות.

אמנם האירוע התרחש בגדרי תגרה, אמנם המנוח הסתער לעבר אחיו ואביו של הנאשם ואמנם סימון עזרא חזר לזירה שש אלי קרב, אך נסיבות אלו מקהות אך במעט את חומרת האירוע.

שימוש בנשק באירוע כפי שהתרחש, כאשר סימון עזרא אחז בסכין יפנית בלבד, אף אם הוא דחף את מי מבני החבורה האחרת עם בואו לזירה, היה מעשה לא מידתי בעליל, אלים ביותר, מיותר, תוקפני וקיצוני בחומרתו.

אכן נסיבות המקרה אינן מלמדות על תכנון מוקדם, מוקפד ומתוכנן, אכן אחרים השתתפו בתגרה, משני המחנות, אך לית מאן דפליג ששליפת הנשק והשימוש בו באופן שבו נעשה – חמורה עד מאוד וסכנתה גבוהה ביותר ולמרבה הצער והזוועה, התרחשה.

2. עבירות האלימות הפושטות בחברתנו, הורסות כל חלקה טובה ועל בית המשפט להטיל את כל כובד משקלו המוסרי על מנת למגר, או לפחות לצמצם את הנגע באמצעות ענישה מתאימה.

בע"פ 2350/14 ואח' אחמתוב ג'עברי ואח' נ' מדינת ישראל (18.01.15) אמר בית המשפט העליון את הדברים הבאים שכוחם יפה למקרה דנן:

"בית משפט זה קבע לא אחת, כי על הענישה בגין מעשי אלימות לכלול רכיב משמעותי של מאסר בפועל על מנת לשקף מסר מרתיע במאבק בנגע האלימות שפשט בארצנו ובתופעה של פתרון סכסוכים בכוח הזרוע והנשק:

"בית משפט זה עמד לא אחת על הצורך בהרתעתם של עבריינים הפונים לפתור סכסוכים' בכוח הזרוע. בפסקי דין רבים נקבע כי יש להילחם בנגע האלימות שפשט בארצנו ולהטיל עונשים מרתיעים ומשמעותיים על מי שבחרו בחירה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

31 ינואר 2023

תפ"ח 15217-03-19 מדינת ישראל נ' זוית (עציר)

בלתי נסבלת בדרך האלימות, למען יועבר מסר מתאים לעבריינים ולחברה כולה" (ע"פ 941/13 אבירם פרץ נ' מדינת ישראל (26.11.13)).

אכן, קשת הענישה בעבירות אלימות לסוגיהן היא רחבה ומגוונת, אך כפי שהובהר בע"פ 7475/14 קבהא מהדי נ' מדינת ישראל (25.12.14):

"בפסיקת בית משפט זה ניכרות בשנים האחרונות מגמה ברורה של החמרה בענישה בעבירות אלימות באופן כללי ובעבירת החבלה החמורה בנסיבות מחמירות באופן ספציפי. בית משפט זה ציין לא אחת כי יש להילחם בנגע האלימות שפשט בארצנו וכי תרומתו של בית המשפט למלחמה זו הינה בהטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים שישקפו מסר מרתיע".

עוד נאמר בע"פ 1456/01 חדד נ' מדינת ישראל פד נו(1), 609:

"העבירה של שפיכות דמים הייתה כמעט לדבר יום ביומו. לפיכך יש לנקוט את הגישה המחמירה, לאמור הגישה הרואה בעונש המרבי את נקודת המוצא שממנו מפחיתים לפי נסיבות המקרה, נסיבותיו האישיות של העבריין, תדירותה או נדירותה של העבירה, הרתעת עבריינים בכוח ועוצמת הסלידה ושאת הנפש של החברה. בבוא בית המשפט לשקול את משקלם היחסי של כל אחד מאלה יש לייחס משקל כבד במיוחד לשני האחרונים.

העונש שנגזר על המערער הוא העונש המרבי הקבוע לעבירה בחוק, אולם במדרג המעשים הגורמים למותו של אדם עומד מעשהו של המערער בדרגה החמורה ביותר, זו המתקרבת לרצח, ורק כפשע היה בין המערער לבין הרשעתו ברצח. חיי אדם הם ערך מקודש בחברה הישראלית. המעשה שעשה המערער הוא ביטוי קיצוני של זלזול בערך זה. עליו, ועל עוברי עבירה כמוהו, לשאת בעונש המרבי הקבוע בחוק, אלא אם נמצא צד זכות המצדיק הקלה בעונש. כזה לא נמצא למערער".

ח. מדיניות הענישה הנהוגה

לבחינת מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות בהן הורשע הנאשם, נעזר בדוגמאות ממקרים דומים מתוך אסופת הפסיקה שהוגשה על ידי הצדדים ומפסיקה רלוונטית נוספת. נעיר בהקשר זה, כי מטבע הדברים אין מקרה אחד דומה בדיוק לרעהו, וכל מקרה ומקרה נבחן לגופו ובהתאם לנסיבותיו. משכך, הפסיקה שתובא להלן מהווה אמת מידה בלבד לענישה. במקרה דנן יש לבחון אף את מדיניות הענישה במקרים בהם נוסף לעבירת ההמתה, היא העבירה העיקרית, נדון הנאשם, אם באירוע המרכזי ואם באירוע האחר, בריבוי עבירות, קשות וחמורות כשלעצמן.

בע"פ 7179/21 עמית ז'ן קלוד טוויל נ' מדינת ישראל (22.11.15) הקל בית המשפט העליון בעונשו של נאשם שנדון בערכאה קמא ל-19 שנות מאסר בעבירת הריגה ושיבוש הליכי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

31 ינואר 2023

תפ"ח 15217-03-19 מדינת ישראל נ' זוית (עציר)

משפט, והפחיתו ל-17 שנים משיקולי שיקום. הנאשם שם הורשע על פי הודאתו בהסדר טיעון.

בע"פ 6795/05 שלמה אואנינו נ' מדינת ישראל (29.01.07) דחה בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של המערער, כבן 18 במועד ביצוע העבירה, שנדון ל-18 שנות מאסר בשל עבירת הריגה. המערער דקר בסכין את קורבנו בוויכוח על ליבה של נערה, שם בין היתר אמר בית המשפט העליון את הדברים הבאים שמתאימים אף הם לענייננו:

"נסיבותיו האישיות של המערער כפי שהן משתקפות בתסקיר כמו גם גילו הצעיר, הם אכן שיקולים רלוונטיים וחשובים, אלא שבמקרה הנוכחי הם אינם יכולים להוות משקל נגד לא לאופיו של המעשה ונסיבותיו ועוד פחות מכך לתוצאה הקשה.

בעידן ובחברה שבה הסכינאות היא שפה – אין מנוס משימוש באמצעים האולטימטיביים להדברתה, ותקופת מאסר ממושכת – היא המובהק שבאותם אמצעים אולטימטיביים".

כך בוודאי ייאמר על שימוש באקדח, נשק חם.

בע"פ 11029/07 יצחק איסקוב נ' מדינת ישראל (27.11.08) לא התערב בית המשפט העליון בעונשו של נאשם שהרג בירי אקדח ונדון בעבירה על פי סעיף 329(א)(1) חבלה בכוונה מחמירה ל-15 שנות מאסר וזאת בנסיבות דומות לתיקנו, ומנגד בע"פ 7744/14 מדינת ישראל נ' עדואן הייב (10.12.15) החמיר בית המשפט העליון את עונשו של נאשם שנדון במסגרת הסדר טיעון בעבירות הריגה, קשירת קשר לביצוע פשע, נשיאת נשק ותחמושת שלא כדין וירי באזור מגורים, ל-11 שנות מאסר, תוך ציון ההלכה שאין דרכה של ערכאת הערעור למצות את הדין, ל-13 שנות מאסר.

הוצגה בפנינו, על ידי ההגנה, פסיקה שבה בעבירה על פי סעיף 298 לחוק העונשין הוטלו עונשי מאסר קצרים יותר, לעיתים לתקופות בנות פחותות מעשור, אלא שלא מצאנו שגזרי דין אלה יש בהם כדי ללמד על הענישה ההולמת במקרה דנן. בבחינת הפסיקה הנהוגה בענישה המצטברת לענישה בעבירה העיקרית בה הורשע הנאשם נוסף ונפנה, לצורך השוואה, למקרים הבאים:

בע"פ 10943/05 אברהם (ברמו) לוי נ' מדינת ישראל (3.3.08) נדון ערעור על פסק דין במסגרתו הורשע המערער בשני אישומים, בעבירות רצח; שוד לפי סעיף 402(ב) לחוק; ניסיון לרצח לפי סעיף 305(1) לחוק; חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 333 בצירוף סעיף 335(א)(1) לחוק; והחזקת סכין שלא כדין, לפי סעיף 186(א)

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

31 ינואר 2023

תפ"ח 15217-03-19 מדינת ישראל נ' זוית (עציר)

לחוק, במסגרתו נגזרו על המערער מאסר עולם בגין ההרשעה ברצח ובשוד ועונש מאסר לתקופה של 10 שנים בגין ההרשעה בניסיון לרצח ובשוד, לריצוי במצטבר, בנוסף להפעלת מאסר מותנה בן 2 שנים לריצוי חציו בחופף וחציו במצטבר. על אף שבית המשפט העליון זיכה את המערער מעבירת השוד במסגרת האישום הראשון, נקבע כי למעשה לא גזר עליו בית המשפט קמא עונש נפרד בגין עבירה זו, על כן לא הופחת מאסרו.

בע"פ 4401/13 עידן אנורי נ' מדינת ישראל (9.12.2015) נדונה פרשת דקירת צעירה בשנות ה-20 לחייה בפניה, בבטנה ובגבה, בשדרה בעיר תל אביב, במסגרתה הורשע הנאשם בעבירה של גרימת חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק (חלף עבירת ניסיון רצח) ובעבירה של שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין והושתו עליו 18 שנות מאסר לריצוי בפועל, מאסר מותנה ופיצוי למתלוננת, בסך 150,000 ₪. בקשת המערער לקיום משפט חוזר נדחתה (מ"ח 7184/19 אנורי נ' מדינת ישראל (10.12.2020)).

בע"פ 8948/12 איהאב נמר נ' מדינת ישראל (1.2.2016) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע בעבירות של רצח בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין; ניסיון רצח, לפי סעיף 305 לחוק; והצתה, לפי סעיף 448 סיפא לחוק, עליו נגזרו מאסר עולם; 20 שנות מאסר בפועל בגין עבירת ניסיון הרצח, במצטבר לעונש מאסר העולם; ושמונה שנות מאסר בפועל בגין עבירת ההצתה, אשר ירוצו בחופף ליתר העונשים.

בע"פ 1474/14 פלוני נ' מדינת ישראל (15.12.2015) לא נעתר בית המשפט העליון לערעור לאחר הרשעת המערער בעבירות ניסיון רצח, לפי סעיף 305 לחוק העונשין; תקיפת קטין או חסר ישע, לפי סעיף 368 ולפי סעיף 382(ב)(2) לחוק העונשין; איומים לפי סעיף 192 לחוק; פגיעה בפרטיות; והפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287(ב) לחוק העונשין בגינם הוטלו עליו 13 שנות מאסר בפועל, מאסרים מותנים ופיצויים למתלוננת. בפסק הדין נסקרו מספר מקרים בהם הוטלו עונשים בגובה 14, 15 ו-17 שנות מאסר בגין עבירת ניסיון הרצח בתא משפחתי או חברתי (שם, בפסקה 99).

בע"פ 5933/11 אדם איטל נ' מדינת ישראל (26.6.2014) נדחה ערעור על הרשעת המערער בשתי עבירות רצח, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין; ניסיון רצח, לפי סעיף 305(1) לחוק; וחבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 333 ו-335(א)(1) לחוק, בגינם הוטלו עליו שני מאסרי עולם; 15 שנות מאסר לריצוי בפועל, בגין עבירת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

31 ינואר 2023

תפ"ח 19-03-15217 מדינת ישראל נ' זוית (עציר)

ניסיון הרצח והחבלה החמורה; תשלום פיצויים בסך 200,000 ₪ לכל אחת ממשפחות הקורבנות, כאשר נקבע כי כלל עונשי המאסר ירוצו במצטבר.

בע"פ 8902/11 ניר ניסים חזיזה נ' מדינת ישראל (15.11.2012) נדחה ערעור על הרשעת המערער ברצח, לפי סעיף 300(א)(2) וסעיף 20(ג)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) ובניסיון לרצח, לפי סעיף 305 לחוק העונשין. על המערער הושתו מאסר עולם ו-20 שנות מאסר בפועל, שמחציתן תרוצה בחופף למאסר העולם. כן חויב המערער בפיצוי הורי המנוח בסך של 258,000 ₪.

בע"פ 8962/12 יוסף נחמיאס נ' מדינת ישראל (31.8.2016) לא מצא בית המשפט העליון להתערב בהרשעת המערער ברצח לפי סעיף 300(א)(3) לחוק העונשין; שוד בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(ב) לחוק; וחבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק ולא בגזר הדין בגדרו הושתו על המערער מאסר עולם בגין עבירות הרצח והשוד ו-15 שנות מאסר בגין עבירת החבלה החמורה – במצטבר, וכן פיצוי בגובה 250,000 ₪ למשפחת המנוח, ופיצוי זהה למתלונן.

ט. בהתאם ולאור כלל השיקולים שהובאו לעיל באשר לערכים המוגנים, הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ומדיניות הענישה הנוהגת מצאנו לאמץ בעיקרה את עמדת המדינה באשר למתחמי העונש ההולם (כלל העבירות בנוסף למתחם שהוצע לעבירות הנשק) ולאירועי התיק המצורף.

הננו מעמידים אפוא את מתחם הענישה לכלל העבירות שבתיקנו על 21 שנות מאסר עד 28 שנות מאסר.

אשר לאירוע התיק המצורף נקבע כי בהינתן נסיבות המעשה, תקיפת סוהרים בבית הסוהר, תוך גרימת חבלות לעובדי ציבור הממלאים תפקידם, בהינתן הצורך לאפשר לעובדי ציבור ושומרי החוק והסדר למלא את תפקידם כדון, והפסיקה הנוהגת, מתחם ענישה הולם הנע בין 9-12 חודשי מאסר.

י. בגדרי המתחם ניתן דעתנו לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות ובהן גילו הצעיר של הנאשם, הפגיעה והנזקים שייגרמו לנאשם ולמשפחתו, לרבות לארוסתו, שתכניותיה לחיים משותפים עם בחיר ליבה שובשו. דבריה בפנינו נגעו לליבנו.

כן נשקול לזכותו, במידת מה, את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה בו היה נתון במעצר ממושך. הנאשם אף הביע חרטה על מעשיו, חרטה שנדמית לנו כנה. לנאשם אמנם הרשעה קודמת בעבירות אלימות, אך עסקינן בהרשעה בודדת.

בנשימה אחת, לא נצא ידי חובתנו אם נזנח שיקולי הרתעת היחיד והרבים ואת הצורך להעדיף שיקולי גמול והרתעה על פני נסיבות אישיות והצורך שהעונש ישקף

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

31 ינואר 2023

תפ"ח 19-03-15217 מדינת ישראל נ' זוית (עציר)

באופן הולם את הצורך של חברתנו להתנער משלטון הנשק והאלימות ברחובותינו (בהשאלה מעבירות מסוג אחר, ע"פ 4018/20 לוגסי נ' מדינת ישראל (30.12.21)).

יא. בהתאם לעקרון ההלימה וסעיף 40 לחוק העונשין, ועל פי הפסיקה, על בית המשפט לתת ביטוי עונשי לכל מעשה שבו הורשע הנאשם. ככלל (לאחר תיקון 113 לחוק העונשין), העונשים ירוצו במצטבר והחלטה על חפיפת העונשים, במיוחד כאשר מדובר בענישה בגין עבירת המתה ועבירה נוספת, אלא בהינתן הנמקה מיוחדת תוך התחשבות, מחד, בזיקה שבין העבירות, ומנגד, בחומרתן. (ע"פ 1900/18 אברהם ילמה נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (6.10.2019), וההפניות שם).

קשה להפריז בחומרת מעשיו של הנאשם בנסיבותיהם כפי שתוארו בהכרעת הדין. מוות מיותר שגרם לאדם וכמעט קופחו חיי אחר, בשל ויכוח של מה בכך, ויכוח על חניית רכב ותו לא.

נוכח חומרת האירועים סבורים אנו כי יש מקום לצבירת העונשים. עם זאת, אף שקבענו כי מדובר באירוע אחד, ומבלי להפחית מחומרת המעשים, ראינו לקחת בחשבון את הזיקה בין העבירות והיותן חלק ממסכת מעשים אחת. על כן אנו קובעים כי את עונש המאסר שנקבע בגין עבירת ההריגה, ירצה הנאשם בחפיפה חלקית לעבירות החבלה בנסיבה מחמירה, עבירות הנשק ויתר העבירות, וכך לענישתו בתיק הצירוף.

יב. ערים אנו לכך שהתביעה בטיעוניה עתרה לעונש כולל "שלא יפחת מ-22 שנות מאסר" אך ברור שאין זו העתירה המרבית של התביעה, ממילא אין בית המשפט כבול וכך על פי פסיקת בית המשפט העליון, בעתירת התביעה והוא רשאי וצריך להטיל את העונש ההולם על פי דעתו.

יג. פיצויים:

פגיעתו הקשה של הנאשם במשפחתו של המנוח, כעולה מתסקיר נפגעי העבירה, מצדיקה פסיקת פיצוי על פי סעיף 77(א) לחוק העונשין, כפי שנקבע ברע"פ 9727/05 פלוני נ' מדינת ישראל, סב(2) 802 (2007):

"לסמכות הפיצוי לפי סעיף 77 תכליות חשובות נוספות, ובהן: מתן סעד מייד לנפגע מבלי שייאלץ להמתין עד לסיומם של ההליכים האזרחיים בעניינו, אשר עלולים להתמשך על-פני שנים ארוכות; הכרה חברתית בסבלו של הנפגע ושיתופו, במידת מה, בהליך הפלילי המתנהל נגד תוקפו; ואף קיים בו יסוד של היטהרות לעבריין עצמו, שכן חיובו בפיצוי לטובת קורבנו עשוי לתרום לשיקומו (ראו פרשת אסף, בעמ' 465). תכלית

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

31 ינואר 2023

תפ"ח 15217-03-19 מדינת ישראל נ' זוית (עציר)

נוספת אותה משרת הדיון בפיצוי האזרחי לנפגע אגב הכרעת הדין בנושא הפלילי, הינה העלאת מעמדו של קורבן העבירה בהליך הפלילי..."

באשר לשיעור הפיצוי נפסק, כי אינו קשור ואינו מושפע בשום אספקט מיכולתו הכלכלית של הנאשם ועליו לשאת בו גם אם מצבו הכלכלי של הנאשם לא משופר ועליו לשאת בו גם אם מצבו הכלכלי אינו מאפשר לו לשאת בו (ע"פ 2661/12 פלוני נ' מדינת ישראל (19.11.12)).

9. נקבע בע"פ 2104/18 פלוני נ' מדינת ישראל (20.03.2019):

"כבר נפסק כי שיעור הפיצוי שנפסק לטובת נפגע עבירה אינו נקבע בהתחשב ביכולתו הכלכלית של הנאשם (ראו: ע"פ 10102/07 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 81 (7.9.2005) [פורסם בנבו]; ע"פ 5761/05 מג'דלאוי נ' מדינת ישראל, פסקה ט' (24.7.2006) [פורסם בנבו]), וכן לא נועד, בהכרח, לבטא את השיפוי הדרוש לנפגע העבירה לשם כיסוי ההוצאות הנובעות מן הפגיעה שנגרמה לו (ראו: ע"פ 5518/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (17.6.2018))."

עוד נוסף שלעמדתנו שיש לה ביטוי גם בפסיקת בית המשפט העליון, כאשר עסקינן בעבירות המתה הולם וראוי לפסוק את הפיצוי המרבי, שאינו גבוה, על פי חוק העונשין.

10. בע"פ 4018/20 לוגסי נ' מדינת ישראל שצוין לעיל אמר בית המשפט העליון (מפי כב' השופט י. עמית) בעניינו של נאשם שנדון, כאמור, בעבירות מסוג אחר "יש המאבד עולמו תוך מספר שעות, המערער יליד 1977 ... המערער אינו מפלצת ... בן אנוש אינו מפלצת, גם לא נאשם שחטא במעשים קשים – שנים ארוכות עוד לפני המערער גמול על שעולל למתלונן. יש לקוות כי המערער ינצל שנים אלה למירוק חטאיו ולבניה עצמית ויתמקד בהליכי השיקום, כך שבבוא היום כאשר יחזור אל חיק החברה יתאפשר לו לפתוח "דף חדש" בחייו".

11. סוף דבר

לאחר שקולל ואיזון כלל השיקולים אותם פרטנו לעיל הננו גוזרים על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 26 שנות מאסר בפועל החל מיום מעצרו, 14.02.19.

ב. מאסר מותנה של 18 חודשים אותם ירצה אם תוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר יעבור עבירות שעל פי סימנים א', ד' ו-ח' לפרק י'; סימן א' לפרק ט' וסעיפים 144 ו-186 לחוק העונשין או ניסיון או סיוע או שידול לביצוען.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

31 ינואר 2023

תפ"ח 15217-03-19 מדינת ישראל נ' זוית (עציר)

- ג. מאסר מותנה של 9 חודשים אותם ירצה אם תוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר יעבור עבירות עוון על פי סימן ח' לפרק י', או על פי סימן א' לפרק ט' או ניסיון או סיוע או שידול לביצוען.
- ד. הנאשם יפצה את משפחת המנוח יורי פודובני ז"ל בסכום של 258,000 ₪, את סימון עזרא בסכום של 5,000 ₪, וכל אחד משני הסוהרים נפגעי תיק הצירוף בסכום של 1,000 ₪ כל אחד. הפיצויים ישולמו עד יום 01.06.23.
- ה. שירות בתי הסוהר יבחן התאמתו של הנאשם להליך שיקומי טיפולי בין כתלי הכלא ויעשה מאמץ לשילובו בהליך כזה.
- זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן והודע היום ט' שבט התשפ"ג 31 ינואר 2023, במעמד הנוכחים.

שרית זמיר, שופטת

אברהם הימן, שופט

רעונן בן יוסף, שופט
אב"ד